

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.)

Str. Matei Basarab
nr. 55-57
București sector 3
cod 030671

Tel.: 0374.189.162
Fax: 0374.189.149

www.cnsas.ro

Nr. DJ/ 422/ 21.04.2015

ADEVERINȚA Nr. 422/21.04.2015

1. În temeiul art. 3, art. 5 alin. 1, art. 8 lit. b, art. 10 alin. 2, art. 32 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008;
2. Având în vedere calitatea domnului **FRUNDA György** de candidat la funcția de senator în Parlamentul României;
3. Având în vedere Decizia nr. 171/13.07.2004, emisă de colegiul CNSAS conform căreia domnul **FRUNDA György** nu a fost agent / colaborator al Securității ca poliție politică;
4. Având în vedere Decizia nr. 7.1/11.01.2005 emisă de colegiul CNSAS conform căreia domnul **FRUNDA György** nu a fost agent / colaborator al Securității ca poliție politică;
5. Având în vedere Decizia nr. 290/14.09.2006, emisă de colegiul CNSAS prin care s-a constatat că domnul **FRUNDA György**, nu a fost agent / colaborator al poliției politice comuniste, decizie la baza căreia au stat dosarele fond informativ nr. I 72468 (cotă CNSAS), nr. I 79058, precum și dosarul fond rețea nr. R 156646 (cotă CNSAS);
6. Având în vedere documentele noi și neprocesate, identificate în dosarele fond informativ nr. I 151103 (cotă CNSAS), nr. I 63615 (cotă CNSAS) și, respectiv, dosarul fond rețea nr. R 311811 (cotă CNSAS) în care figurează domnul **FRUNDA György**;
7. În baza Notei de Constatare nr. DI/1/1559 din data de 25.06.2014, precum și a Notei nr. 548/12.03.2015, întocmite de către Direcția de Specialitate din cadrul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în care se regăsesc următoarele elemente: potrivit dosarului fond informativ nr. I 72468 (cotă CNSAS), în perioada 1982 – 1985, domnul **FRUNDA György** a fost supravegheat informativ pentru „legături suspecte cu cetățeni elvețieni. Legături cu persoane ce prezintă interes pentru organele de Securitate”. Așa cum reiese din documentele identificate în dosarul fond rețea nr. R 311811 și dosarele fond informativ nr. I 151103 și I 63615 (cote CNSAS), domnului **FRUNDA György** i-au fost atribuite numele conspirative „EMIL”, „FURNEA”, respectiv „FAUR”. În dosarele menționate anterior nu există un Angajament de colaborare semnat de domnul **FRUNDA György**. În dosarul fond rețea nr. R 156646 (cotă CNSAS), vol. 1, fila 4, a fost identificat un document

prin care domnul **FRUNDA György** se obliga să respecte prevederile Legii nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat în R.S.R.: „Subsemnatul **FRUNDA Gheorghe**, domiciliat în Tg. Mureș, str. /.../, avocat în cadrul Colegiului de avocați Mureș, cunoscând prevederile actelor normative care reglementează apărarea secretului de stat, mă angajez să nu abordez în nici o împrejurare, indiferent de persoana interlocutorului, aspectele discutate cu organele de Securitate”. Totodată, în același dosar, în vol. 1, f. 39, există un document în care ofițerul a consemnat că „fiind dirijat pe lângă persoane cunoscute cu preocupări pe linia naționalității conlocuitoare maghiară ca /.../, s-a eschivat, afirmând că nu vrea să aibă de a face cu probleme de acest gen. <EMIL> dispune de bune calități personale și multe posibilități de informare în rândul persoanelor ce interesează organele noastre dar, datorită refuzului de colaborare, aportul său informativ este sub nivelul acestor posibilități”. În vol. 1 al aceleiași dosar, la fila 8, a fost identificat un alt document în care ofițerul a consemnat următoarele: „Din verificările întreprinse s-a stabilit că este neloial și nesincer privind munca de colaborare. De asemenea, are manifestări dușmănoase la adresa conducerii de partid și de stat, este șovin, făcând aprecieri defavorabile la realitățile din țara noastră și invocă <pretinsa lipsă de afirmare> a naționalităților.” Direcția de Specialitate a identificat în dosarul fond rețea nr. R 311811 (cotă CNSAS) următoarele informații transmise Securității de către domnul **FRUNDA György** și consemnate de ofițer: *Notă raport*, înregistrată în antet „inf. <EMIL>”, întocmită și semnată olograf de cpt. VOȘLOBAN Emil: „La întâlnirea din 18.I.1980, informatorul <EMIL> mi-a relatat următoarele: B. D., la invitația prietenei sale R. din Anglia, a depus cerere pt. o călătorie turistică prin mai multe țări din Occident: Austria, Elveția, Olanda, Anglia, Franța și RFG. Are promisiuni din partea lui R. că în Franța, Germania Federală și Elveția vor merge împreună. Părerea sursei este că B. D. face această călătorie din dorința de a vedea lumea, fiind influențată și de cele povestite de mama ei după o călătorie prin mai multe țări europene. Nu pleacă cu intenția să rămână în Occident, sentimentele de dragoste față de mama ei fiind puternice, greu ar putea fi determinată să rămână în străinătate. Poate că numai un bărbat de care să se îndrăgostească care să-i ofere o situație deosebită ar putea-o determina să nu se întoarcă în țară. B. D. este o persoană rezonabilă, nu este ușor influențabilă, nu se lasă furată de aparențe”; *Nota - raport*, dactilo, semnată olograf de cpt. VOȘLOBAN Emil: „La întâlnirea din 02.02.1980, informatorul <EMIL> a semnalat următoarele: Cunoaște pe numita B. D. din copilărie, fiind vecini și colegi de școală. După terminarea liceului în 1971, sus-numita a dat admitere la Facultatea de Filologie din Cluj - Napoca, dar nu a reușit, nici la prima și nici la a doua încercare, astfel că a renunțat și s-a încadrat în muncă. A lucrat ca telefonistă la hotelul <Grand> și <Transilvania> din Tg. Mureș, ca pedagogă la Liceul pedagogic, iar în perioada

1975 - 1977 la Turnu - Măgurele ca translatoare. În prezent este încadrată la Direcția apelor Mureș - Banat din Tg. Mureș, la compartimentul prognoză, lucrând în ture. Susnumita locuiește împreună cu mama ei /.../, motiv pentru care a revenit de la Tr. - Măgurele. Deși are unele discuții cu mama ei care o ține din scurt, cea în cauză își iubește mama și nu ar fi în stare să o părăsească. B. D. are o bună pregătire de cultură generală, cunoaște bine limbile engleză, franceză și germană. În relațiile cu vecini are o comportare corectă, nu întreține relații cu persoane compromise. Deși este necăsătorită, nu prea este văzută în anturajul unor bărbați. Susnumita este sociabilă, foarte volubilă, îți vorbește o oră pentru a-ți spune o chestiune ce se poate rezuma în câteva fraze, trebuind să ai răbdare să o ascuți. În discuțiile purtate pe marginea plecării sale în străinătate, susnumita nu a lăsat să se înțeleagă că ar avea intenția să nu se mai întoarcă în țară. Deși avea intenția să viziteze și R.F.G. - ul a renunțat să mai treacă prin această țară, neavând cunoscuți la care să apeleze. Și-a manifestat dezamăgirea față de N. R. din Anglia, la invitația căreia a inițiat această călătorie, care i-a scris că nu va face turneu prin Europa așa cum era vorba inițial din cauza prețurilor ridicate, astfel că B. este nevoită să-și scurteze vizita la aceasta, cât și traseul. La întoarcere se va opri 2 - 3 zile la Paris";

8. Potrivit art. 2 lit. b din *Ordonanța de Urgență nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, calitatea de colaborator al Securității nu poate fi reținută decât în privința persoanelor care au furnizat informații „*prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*”. Documentele citate în cuprinsul prezentei adeverințe nu fac referire la activități sau atitudini „*potrivnice regimului totalitar comunist*”. De asemenea, din conținutul documentelor citate, nu rezultă că persona verificată ar fi vizat „*îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*”. În cazul de față se constată neîndeplinirea condițiilor necesare, prevăzute de art. 2 lit. b din *Ordonanța de Urgență nr. 24/2008*, pentru reținerea calității de colaborator al Securității. Astfel, persoanei verificate nu i se poate reține calitatea de colaborator al Securității, astfel cum este definită aceasta de prevederea legală anterior amintită. Totodată, în cuprinsul Notei de Constatare nr. DI//1559 data de 25.06.2014, precum și a Notei nr. 548/12.03.2015, ca urmare a verificărilor efectuate, nu există niciun fel de indicii cu privire la calitatea persoanei verificate de ofițer de Securitate, astfel încât nu poate fi reținută nici calitatea de lucrător al Securității potrivit art. 2 lit. a din *Ordonanța de Urgență nr. 24/2008*;
9. Având în vedere Decizia nr. 672 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind

accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, prin care Curtea Constituțională a constatat că: „pentru a da eficiență dreptului la un proces echitabil și, implicit, dreptului la apărare, relatările verbale consemnate de lucrătorii Securității nu pot fi administrate și apreciate individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forță probantă luate izolat și, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acțiunii în constatare decât dacă, pe calea unei atente și complete analize, sunt coroborate cu datele sau informațiile provenite din alte documente, sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă”;

10. Pe baza materialului avut la dispoziție până la data de 12.03.2015, precum și a procesului verbal al ședinței Colegiului C.N.S.A.S din data de 21.04.2015;

ADEVERIM, PRIN PREZENTA, CĂ

Elementele mai sus prezentate nu se circumscriu prevederilor art. 2 lit. a și b din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, astfel în cazul domnului **FRUNDA György**, fiul lui Carol și Eva Magdalena, născut la data de 22.07.1951, în Târgu-Mureș, județul Mureș, **nu se poate atribui calitatea de lucrător/ colaborator al Securității, în sensul legii.**

Nota de constatare pe care s-a întemeiat adeverința poate fi consultată la sediul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Precizăm că, în acest caz, au fost formulate opinii separate de către domnul prof. univ. dr. Corneliu TURIANU, precum și de către domnul conf. univ. dr. Ladislau – Antoniu CSENDES; ambele pot fi consultate la sediul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității

Prezenta poate fi contestată la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, de către orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la data publicării pe pagina de Internet a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Președinte,

Prof. univ. dr. Dragoș PETRESCU